

МІСТИЧНИЙ ДЕТЕКТИВ

МАРГАРИТА СУРЖЕНКО
ВОНА ЗНАЄ ТАЄМНИЦЮ

Р О М А Н

Харків
«ФОЛІО»
2019

Розділ 1

Я сиджу біля океану і дивлюся на хвилі, що зустрічаються з камінням. Я дивлюся на птахів, які лягають на повітряні потоки і піднімаються вгору. Я торкаюся ногами води. Заплющую очі.

Я пірнаю в могутні хвилі океану і відчуваю їх силу. Стрімкий потік крижаної гірської річки несе мене, її холод пронизує мене наскрізь. Я лягаю на прозору воду басейну, і мій погляд спрямовується в нічне небо. І хоч у ньому не видно зірок, вода віддзеркалює вогні хмарочосів, і вони вселяють відчуття: я — частина майбутнього. Я пірнаю у річку, в яку заводи зливають промислові відходи, бруд залишається на моїй шкірі, світлий купальник стає коричневим. Я лягаю на хвилі моря, і воно утворює мене. А сонце вже сідає за горизонтом, і від цього вода стає рожевою, ці барви розливаються по тілу. Я — у потоці.

Я пам'ятаю, що тато того ранку був дуже піднесений, а мама — дуже гарна. Мені здається, вони знали, куди прямуватиме наш катер, і відчували кожну мить, смакували кожну секунду. Мама заплела мені «колоски», щоб я не намочила волосся. Намазала мене захисним кремом від сонця. Я підбігла до тата і покрасувалася перед ним у своєму новому купальнику з рюшами. Він сказав, що я його маленька русалочка. Я простягла йому рятівний круг, щоб він надув його. Він подивився на мене і сказав:

— Так ти ніколи не навчишся плавати!

І викинув його за борт нашого катера — ми ще стояли на пристані. На палубі тато почав готуватися до відправки. Я ж узяла мотузку і почала виловлювати круг, щоб затягти його на борт. Нічого не виходило — хвилі відносили його все далі й далі. Сонце вранці світило дуже яскраво. Хвилі так красиво виблискували, що я раптом вирішила: не можна здаватися! Я ще раз закинула свою мотузку, і вона зачепила круг. Потягнула — і ось моя здобич уже в руках! Я радо притулила його до себе

і раптом побачила тата, що стояв поруч з риболовецьким ножем. Він повторив свою фразу:

— Так ти ніколи не навчишся плавати!

Підійшов і проткнув мій круг ножем і жбурнув його геть.

— Вирівняй плечі!

— Я ще не зовсім добре плаваю... Як у відкритому морі без круга...

— Довірся морю, відчуй його, — промовив батько. — Я ось уже кілька років вчу тебе плавати і бачу, на що ти здатна. Поки не повіриш у свої сили — так і будеш триматись за круг замість того, щоб вільно плити. Сміливіше!

— Але ж там дуже глибоко.

— Яка різниця? Адже вся сила — в тобі! Просто повір — і допливеш.

Я подивилася на мого дужого тата і повірила йому. Вирішила, я зможу і без круга.

Ми вирушили в плавання на катері. Про погоду щось казали по радіо, але тайською мовою, яку ні я, ні батьки не розуміли. Отож ми довірилися небу. Воно було ясне. Ми рішуче помчали у відкрите море. Я торкалася хвиль руками.

Ставало все спекотніше. Мама ще раз намазала мене кремом і дала капелюшка. Мотор перестав ревети, і ми повільно зупинилися посеред моря. Мама вже була в костюмі для пірнання, тато закріплював на її спині балони з повітрям.

— Плавай недалеко від човна, — сказала мама. — Тільки обережно.

— І ви теж.

Тато надягнув свій костюм, підштовхнув маму, а потім зістрибнув сам. Вони занурилися під воду. Там, де щойно море вирувало від бульбашок, вже була морська гладінь, і лише слабкі хвилі розходилися по воді. Я нерішуче торкнулася води кінчиками пальців ноги. Ні, ліпше було залишатись на катері.

Мій тато обожнював плавати, а мама була водним знаком за Зодіаком. Вони познайомилися у воді — побачили одне одного на глибині десяти метрів — у масках, в тісних костюмах і з аквалангами, незграбні й смішні. Але за легендою — закохалися одне в одного відразу, бо між ними виник якийсь зв'язок. Тільки згодом, піднявшись на поверхню,

вони розгледіли одне одного краще, кожен про себе знаючи напевно, що зустріли того самого. А потім з'явилася я. Вони з дитинства намагалися привчити мене до води. Щодня занурювали мене новонароджену у ванну, а я вже тоді вередувала і в холодній, і в гарячій воді. Вимагала витягнути мене та покласти на сухе ліжко. Але вони не розуміли мене, тому щодня продовжували купати.

Коли я трохи підросла, мама часто розповідала мені казки про море та океан. Коли ми гуляли біля річки, вона казала, що життя — це вічний потік, і сенс життя в тому, щоб цей потік повсякчас рухався. Вона говорила, що цей потік і є Бог, і він завжди допомагатиме тому, хто намагатиметься свій потік рухати вперед. Адже людина в потоці — помічник Бога. Отже, потрібно лише довіритися потоку. Вона говорила, що чим би я не займалася в житті, я маю бути впевнена, що мій потік приведе мене до мети. І подумки уявляти, куди плывеш, і тоді потік принесе тебе в потрібне місце. Головне — вірити.

Тато був не таким глибокодумним. Він просто любив риболовлю, щоб принести щедрий улов. Любив подорожі, щоб пірнати під воду з аквалангом. Він був добувач і дослідник. Мріяв переїхати з Києва кудись, ближче до моря. До Іспанії або хоча б до Одеси. Але міг вирушати до морських глибин лише під час відпустки, та й то ненадовго. Море снилося йому, підводне полювання було темою номер один під час розмов з друзями, а планування наступної подорожі було найулюбленішою темою під час сімейних вечерь. Коли я була дитиною, далекі мандри були не дуже популярні. Отож друзі татові дивувалися: чому він не купить для сім'ї квартиру? В Києві або ж біля його омріяного моря. Ми на той час жили в орендованій квартирі в центрі міста. Відповідь була очевидна — море. Як міг тато позбавити нашу родину зустрічі з морем, збираючи гроші на нерухомість? Ніяк.

А я була неначе не їхня дитина — боялася води. Адже у воді можна потонути, захлинутися, загубитись... Я не розуміла: як можна підкорити хвилі, підлаштовуватися під них? Та й навіщо, якщо можна ліпити палаці з піску на березі. Як можна розслабитися, відірвавши ноги від землі? Чому б не використовувати свої ноги — чудовий винахід еволюції? Адже ми — не риби.

Мама і тато чомусь довго не виринали. На небі вже з'явилися хмари, подув холодний вітер. Хвилі стали вищі. Тато буде розчарований — адже я досі так і не пірнула у воду. Вирішила зануритися скраєчку, щоб намочити трохи купальник, тримаючись за драбину. Скажу потім батькам, що плавала...

Спустилася до води, вона була холодна, адже я добряче нагрілася на сонці. Занурилася і швидко вилізла. Батьки не поверталися. Я вже почала хвилюватися, зазвичай вони пірнали десь хвилин на двадцять. Мені здавалося, що минуло вже значно більше. Мій купальник встиг висохнути. Я походила по катеру, посиділа в каюті, знову підійшла до драбини та полізла до солоних хвиль, щоб намочити купальник. Цього разу навіть голову опустила, щоб волосся стало мокрим. А потім страх заповонив моє серце, я швидко полізла назад на катер, сіла, заспокоїлась, я у безпеці. Але батьки не повертались. Серце знову билось все тривожніше. А раптом на них напала акула? Або вони зачепилися там за каміння? А може повітря в балонах скінчилося?

«Будь ласка, поверніться!.. — благала я. — Я зараз занурюся у воду, а ви тимчасом повернетесь, гаразд?»

І я втретє залізла у воду, прихопивши з собою маску і трубку. Цього разу відпустила руку від дробини і віддалась морю. Махала ногами посеред хвиль. Опустила обличчя в масці під воду, намагаючись розгледіти щось на дні. Вода була прозора, і все було добре видно. Але їх я так і не могла вгледіти. Я вилізла і побігла за рушником, довго не могла знайти його. Хмари на небі стали сірими. Коли вибігла назад, тато вже стояв на палубі.

— Тату! Чом ви так довго? Де мама?

— Вона знайшла на дні скриню зі скарбами!

— Правда?

— Та ні. Просто побачила якусь рибу, ми такої раніше не бачили. А там далі — дуже красивий підводний риф. Невимовна краса, важко відірватися. Пірнеш із нами?

— Але ж сонце вже зайшло. Краще пливти до берега.

— Ну чому моя доня така боягузка? Ти просто боїшся пірнати, хіба ні?

вала лише за допомогою серця. Як би сильно я не хотіла залучити більше світла в своє тіло, воно збільшувалось лише тоді, коли я починала відчувати світло і вливати його в потік першою.

Сонце наближалось до горизонту і знову почало розмальовувати воду в невимовній красі кольори. Вчора в цей момент я лякалася майбутньої ночі, але тепер я хотіла насолодитися фарбами сонця, гідно попрощатися з ним і прийняти його красу, яку воно безкоштовно дарувало мені. Тільки лише бери її, бач її, розчиняйся в ній, дихай нею, будь нею. Будь частиною цієї краси, що розливається по хвилях рожевим кольором. Які ж красиві заходи були на тих островах! Це така краса, яку потрібно переживати, відчувати, сфотографувати очима і залишити собі на все життя. Як могла я вчора захватись від тієї краси страхами ночі? Я зайшла в море, лягла на воду. Я все ще не до кінця пробачила море і все ще боялась води. Але я мала торкнутись до сонця, яке розлилось по воді. Так любила робити мама, розтягнути руки і ноги, зберігати рівновагу і лежати на воді, розслабитися, поринути в море і чути його гул у вухах. Я ставала морем, кольори розливалися по моему тілу, я відчувала могутність хвиль, на яких лежала. Я не ображалася, якщо вода знову потрапляла в ніс, я знала, морю немає до мене ніякого діла, воно не зі зла. Я розслабилася. Відчула підтримку води. Майже пробачила море.

* * *

Уранці я вирішила, що чекати допомоги безглуздо, треба діяти. Якщо я буду триматися за цей острів, я ніколи не навчуся плавати упродовж усього життя. Я зрозуміла: потрібно рухатись далі.

«Та ні! Це небезпечно! — відразу ж гукнула якась частинка мене. — Ти хочеш потонути? Хочеш покинути сухе тепле місце, де можна знайти їжу, і попливти кудись морем, яке вбило твоїх батьків?»

І я б послухала цю частину себе, абсолютно раціональну, якби не могла бачити потоки. Тому що потік удачі нібито шепотів мені про те, що я повинна лягти на нього, як вчора лягла на блискучу від сонця воду, довіритися йому, розчинитися в ньому, не думати, а плисти. Щоб підслити потік удачі, я почала фокусуватися на моментах удачі у своєму

Зміст

Розділ 1	3
Розділ 2	19
Розділ 3	43
Розділ 4	59
Розділ 5	90
Розділ 6	114